

Hrou proti AIDS aneb prevence přenosu HIV a HPV

*Zpráva z preventivní akce uskutečněné
ve dnech 31.3.-2.4. 2008 na SZŠ Pardubice*

Hra proti AIDS je interaktivní projekt primární prevence HIV/AIDS, jehož cílem je dát mládeži možnost netradičním způsobem, tj. hrou, osvojit si základní znalosti o možnostech přenosu viru HIV, ostatních pohlavně přenosných infekcích, ochraně před nežádoucím těhotenstvím a přemýšlet o vlastních postojích a chování v možných rizikových situacích.

Hra byla nad svůj obvyklý rámec při své realizaci v Pardubicích doplněna o problematiku lidských papilomavirů, které mohou vyvolat u žen rakovinu děložního čípku i další onemocnění, které se mohou týkat mužů i žen.

Na počátku myšlenky rozšířit tento program v Pardubickém kraji byla dobrá osobní zkušenost na Střední zdravotnické škole v Ústí nad Orlicí v listopadu 2007, kde tuto akci organizoval Zdravotní ústav se sídlem v Pardubicích (MUDr. Pavel Slezák). Pozvaní zástupci Střední zdravotnické školy v Pardubicích a Krajské hygienické stanice z odboru podpory zdraví tak mohli na vlastní oči vidět nadšení mladých lektorů z řad budoucích zdravotních sestřiček, s jakým předávaly své nabyté vědomosti mladším žákům. Úspěch Hry proti AIDS a entusiasmus všech soutěžících přenesl nadšení také na žákyně Střední zdravotnické školy v Pardubicích. Nadšení byla cesta, díky které jsme začali přemýšlet nad realizací takového programu i v Pardubicích. Nespornou výhodou peer programu, jakým Hra proti AIDS je, je oslovení žáků jen o něco málo staršími studenty a způsob jakým mladí lidé dokáží sdělovat mnohdy i citlivé informace je lidem jejich věku přijatelnější, proto jej i lépe přijímají.

S ředitelkou Střední zdravotnické školy Mgr. Monikou Máslovou a metodičkou prevence Mgr. Jitkou Junovou jsme se dohodly vyčlenit několik jarních dní roku 2008 pro zácvik lektorů z řad studentů. Studenti byli aktivitou nadšeni a nebyla tedy o dobrovolné lektory nouze. Přihlásilo se celkem 13 studentek a 1 student.

Dalším krokem byla spolupráce se zkušenými lektory a současně spoluautory metodiky Hra proti AIDS ze Státního zdravotního ústavu v Praze. Domluva proběhla bez potíží a jediným problémem zbývalo opatřit finanční prostředky. Určitou naději shledáváme v dotačním programu odboru školství Krajského úřadu Pardubického kraje, kam jsme si podali žádost o finanční příspěvek na technické a organizační zajištění akce.

Poděkování patří Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, pobočce Pardubice, která neváhala a věnovala soutěžícím nejen drobné ceny, ale přispěla také vhodnými edukačními materiály, které ještě více podtrhly odbornou úroveň programu.

Akce byla naplánována jako třídní v termínu od 31.3.2008 – 2.4.2008

Realizační tým:

Mgr. Jitka Junová (SZŠ)

Mgr. Monika Kratochová (SZŠ)

Jiří Stupka, DiS. (SZÚ)

MUDr. Jaroslav Jedlička, CSc.

Jana Nedbalová (KHS Pk)

Gabriela Šťastná (SZÚ, detašované pracoviště Pardubice)

Studenti (peer aktivisté ze SZŠ):

I. ročník:

Simona Sirůčková; Věra Kouřilová, Tereza Valentová; Barbora Ježková

II. ročník:

Veronika Křivská; Jitka Vítová; Luboš Špitzer

III. ročník:

Zúčastněné školy v programu:

Studenti Střední zdravotnické školy Pardubice.....	57
Žáci 8. a 9. třídy základní školy Družstevní Pardubice-Polabiny I).....	86
Žáci 9. tříd základní školy Chvaletice.....	30

Programu se celkově účastnilo 173 žáků základních škol.

Hodnocení programu žáky SZŠ (moderátoři)

Dobrý den. Moje jméno je Veronika Hánová, studuji na Střední zdravotnické škole v Pardubicích. Chtěla bych shrnout své postřehy ze Hry proti AIDS, která se konala začátkem dubna na Střední zdravotnické škole v Pardubicích. Moje stanoviště bylo pod názvem ANTIKONCEPCE. Myslím si, že hra měla velký úspěch, hlavně u dívek 9. ročníků. Seznamovali jsme je s druhy antikoncepce a s prevencí před přenosnou pohlavní nemocí (AIDS). Informovali jsme je také o správném užívání antikoncepce. Podle mě je to velmi zdařilý projekt. V průběhu hry jsme zjistili, že žáci neznají mnohé zásady při užívání antikoncepce, ale po našem seznámení jejich test dopadl velmi dobře. Když jsme se zeptali, na kterém stanovišti se žákům líbilo nejvíce, odpověděli, že na stanovišti PANTOMIMA. Zde mohli zahodit veškerý svůj stud. Zajisté bude dobré v tomto projektu pokračovat. Hra proti AIDS má velké plus v tom, že zde účastníci nejen poslouchají řadu informací, ale jsou i hlavními aktéry. Také si myslím, že žákům vyhovuje hlavně to, že mohou být po menších skupinkách a nemusejí se „stydět před celou třídou“. Kdybych si měla vybrat své stanoviště, tak bych si určitě zvolila Život s HIV / AIDS – tvorbu příběhu. U smyšleného příběhu se žáci nejvíce rozprávějí a je stále o čem diskutovat.

Veronika Hánová 3. ZAA

Hra proti AIDS je nenásilnou metodou prevence pohlavně přenosných chorob. Žáci základních škol spolupracovali velice dobře. Bylo vidět jejich velké zaujetí pro soutěž.

Mgr. Jitka Junová

Doprovodné fotografie z akce

Dobrovolní lektori z řad studentů SZŠ

Stanoviště č.1 : Cesty přenosu viru HIV

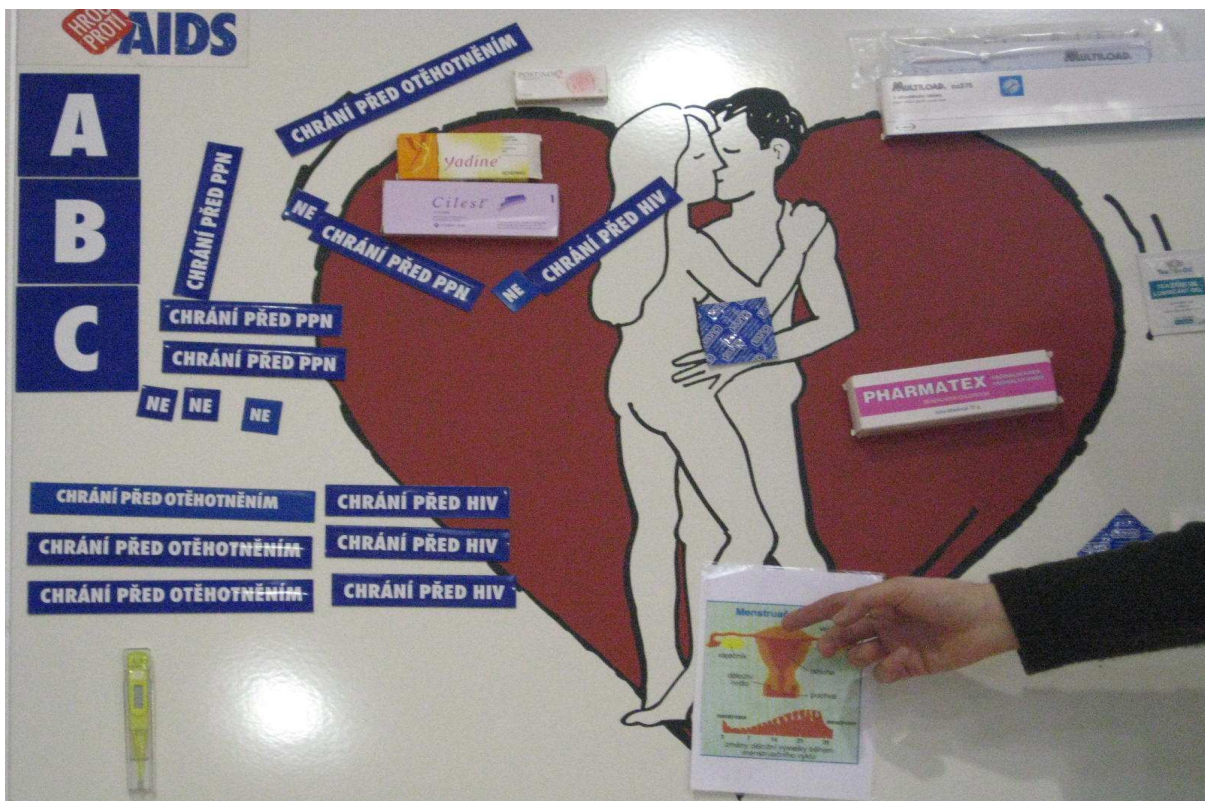
(žák ZŠ označuje riziko přenosu viru HIV)

Stanoviště č.2:

Zábrana nechtěného těhotenství, pohlavně přenosných infekcí a HIV

(Jiří Stupka při zaškolování nových lektorů naznačuje použití Femidomu)

(Jiří Stupka vysvětluje fyziologii menstruačního cyklu)

(studentky SZŠ Jitka Vítová a Veronika Hánová informují žáky 9. třídy ZŠ o antikoncepci)

Stanoviště č. 3: Láska, sexualita a ochrana před HIV

(akce zaujala Český rozhlas, který si přijel natočit živou reportáž)

(studentka SZŠ Věra Bicanová naznačuje, jak bezpečně svléci použitý kondom)

Stanoviště č. 4: Sexualita řečí těla (pantomima)

Účelem tohoto stanoviště je vyjádření pocitů a situací vztahujících se k lásce a partnerství bez možnosti využití verbální komunikace. Toto stanoviště zároveň slouží k uvolnění atmosféry mezi soutěžícími.

Stanoviště č.5: Život s HIV/AIDS

Účelem tohoto stanoviště je navodit v účastnících pocit tolerance a pochopení osob infikovaných virem HIV, případně odstranit některé předsudky a mylné názory na HIV/AIDS.

(studentky Tereza Valentová a Barbora Ježková formují příběh nakaženého chlapce)

Stanoviště č.6: Prevence přenosu viru HPV (human papiloma virus) a prevence rakoviny děložního čípku

Žáci se na tomto stanovišti dozvídali o vysoké pravděpodobnosti nákazy lidským papilomavirem a riziku, které s tím souvisí. Zdůrazněn byl zejména význam pravidelných preventivních prohlídek u žen. Žáci byli informováni o možnostech očkování.

(Gabriela Šťastná vysvětluje způsoby přenosu virů HPV)

Hrou proti AIDS – Střední zdravotnická škola Pardubice (2008)
Vyhodnocení soutěžního kola, vyhlášení vítězů a předávání cen soutěžícím

(Sčítání bodů soutěžních skupin z jednotlivých stanovišť)

(Jiří Stupka při vyhlásování vítězů)

Hrou proti AIDS – Střední zdravotnická škola Pardubice (2008)

(vítězná skupina z 9.A ze ZŠ Družstevní)

(někteří účastníci obdrželi svůj první kondom)

Účastníci akce obdrželi nejen důležité informační materiály ze Státního zdravotního ústavu a Všeobecné zdravotní pojišťovny, ale též drobné dárky a pro vítěze navíc i sladká odměna

Zhodnocení

Preventivní program byl realizátory hodnocen jako úspěšný. Během trvání programu se neobjevily žádné problémy, které by komplikovaly průběh akce. Díky vstřícnému prostředí Střední zdravotnické školy se mohla tato preventivní aktivita obejít bez složitého přemísťování materiálů a pomůcek.

Všem, kdo tuto iniciativu podpořili a všem, kdo se jakýmkoli způsobem aktivně podíleli patří obrovský dík. Věříme, že čas tímto způsobem strávený je časem účelně využitým a výbornou příležitostí, jak nejen zvýšit úroveň znalostí mladých lidí před hrozbou sexuálně přenosných chorob, ale také umět tyto informace prakticky využít.

Jana Nedbalová